

WYROK TRYBUNAŁU (wielka izba)
z dnia 9 listopada 2004 r.

W sprawie C-444/02

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 234 WE,

orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Monomeles Protodikeio Athinon (Grecja) postanowieniem z dnia 11 lipca 2002 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 9 grudnia 2002 r., w postępowaniu:

Fixtures Marketing Ltd

przeciwko

Organismos Prognostikon Agonon Podosfairou AE (OPAP),

* Język postępowania: grecki.

I - 10590

TRYBUNAŁ (wielka izba),

w składzie V. Skouris, prezes, P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas i K. Lenaerts (sprawozdawca), prezesi izb, J.-P. Puissochet, R. Schintgen, N. Colneric i J. N. Cunha Rodrigues, sędziowie,

rzecznik generalny: C. Stix-Hackl,

sekretarz: M. Múgica Arzamendi i M.-F. Contet, główni administratorzy,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 30 marca 2004 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

— w imieniu Fixtures Marketing Ltd przez K. Giannakopoulou, dikigoros,

— w imieniu Organismos Prognostikon Agonon Podosfairou AE przez F. Christodoulou, K. Christodoulou, A. Douzasa, L. Maravelisa i C. Pampoukisa, dikigoroí,

— w imieniu rządu greckiego przez E. Mamounę oraz I. Bakopoulou i V. Kyriazopoulou, działających w charakterze pełnomocników,

- w imieniu rządu belgijskiego przez A. Snoecx, działającą w charakterze pełnomocnika, wspieraną przez P. Vlaemmincka, advocaat,
- w imieniu rządu austriackiego przez E. Riedla, działającego w charakterze pełnomocnika,
- w imieniu rządu portugalskiego przez L. Fernandes i A. P. Matos Barros, działających w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu fińskiego przez T. Pynnę, działającą w charakterze pełnomocnika,
- w imieniu Komisji Wspólnot Europejskich przez K. Banks i M. Patakę, działające w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 8 czerwca 2004 r.,

wydaje następujący

Wyrok

- ¹ Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni przepisów dyrektywy 96/9/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 marca 1996 r. w sprawie ochrony prawnej baz danych (Dz.U. L 77, str. 20, zwanej dalej „dyrektywą”).

- 2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu pomiędzy spółką Fixtures Marketing Ltd (zwaną dalej „Fixtures”) a Organismos prognostikon agonon podosfairou AE (zwanym dalej „OPAP”). Spór powstał w związku z wykorzystaniem przez OPAP informacji pochodzących z terminarzy angielskich i szkockich zawodów w piłce nożnej do celów organizacji zakładów wzajemnych.

Ramy prawne

- 3 Dyrektywa ma na celu, zgodnie z jej art. 1 ust. 1, ochronę prawną baz danych bez względu na ich formę. W art. 1 ust. 2 tej dyrektywy baza danych jest zdefiniowana jako „zbiór niezależnych utworów, danych lub innych materiałów [elementów] uporządkowanych w sposób systematyczny lub metodyczny, indywidualnie dostępnych środkami elektronicznymi lub innymi sposobami”.
- 4 Artykuł 3 dyrektywy obejmuje ochroną prawa autorskiego „bazy danych, które, z powodu wyboru lub uporządkowania ich zawartości, stanowią własną intelektualną twórczość autora”.
- 5 Artykuł 7 dyrektywy ustanawia prawo sui generis w następującym brzmieniu:

„Przedmiot ochrony

1. Państwa Członkowskie ustanawiają dla producenta bazy danych, wymagającej jakościowej i/lub ilościowej, istotnej inwestycji dla uzyskania weryfikacji lub prezentacji jej zawartości, prawo do ochrony przed pobieraniem danych i/lub

wtórny ich wykorzystaniem w całości lub w istotnej części, co do jakości i/lub ilości.

2. Do celów niniejszego rozdziału:

- a) »pobieranie danych« oznacza stałe lub czasowe przeniesienie całej lub istotnej części zawartości bazy danych na inny nośnik danych, w jakikolwiek sposób i w jakiegokolwiek formie;
- b) »wtórne wykorzystanie« oznacza każdą formę publicznego udostępnienia całości lub istotnej części zawartości bazy danych, przez rozpowszechnianie kopii, przez najem, transmisję on-line lub w innej formie. Pierwsza sprzedaż kopii bazy danych we Wspólnocie przez uprawnionego lub za jego zgodą wyczerpuje prawo do kontrolowania dalszej odsprzedaży tej kopii we Wspólnocie.

Wypożyczanie do użytku publicznego nie jest pobieraniem danych lub wtórnym ich wykorzystaniem.

3. Prawo określone w ust. 1 może być przeniesione, odstąpione lub udzielone na podstawie licencji umownej.

4. Prawo przewidziane w ust. 1 stosuje się niezależnie od tego, czy określona baza danych kwalifikuje się do ochrony na podstawie prawa autorskiego lub innych praw. Ponadto prawo to stosuje się niezależnie od kwalifikowania się zawartości danej bazy

danych do ochrony na podstawie prawa autorskiego lub innych praw. Ochrona baz danych na mocy prawa określonego w ust. 1 jest bez uszczerbku dla praw istniejących w odniesieniu do ich zawartości.

5. Niedozwolone jest powtarzające się i systematyczne pobieranie danych i/lub wtórne ich wykorzystanie w nieistotnej części, jeśli czynności te są sprzeczne z normalnym korzystaniem z tej bazy danych lub w sposób nieuzasadniony naruszają słusze interesy producenta bazy danych”.

- 6 Dyrektywa została transponowana do prawa greckiego ustawą nr 2819/2000 (FEK A' 84/15.3.2000).

Postępowanie przed sądem krajowym i pytania prejudycjalne

- 7 Z postanowienia odsyłającego wynika, że organizatorzy angielskich i szkockich zawodów w piłce nożnej powierzyli spółce Football Fixtures Ltd zarządzanie na podstawie umów licencyjnych korzystaniem z terminarzy meczów tych zawodów poza Zjednoczonym Królestwem. Co do Fixtures, to upoważniono ją do reprezentowania właścicieli praw z zakresu własności intelektualnej do tych terminarzy.
- 8 Organizacja gier hazardowych w Grecji stanowi monopol OPAP. W ramach tej działalności OPAP korzysta z informacji pochodzących z terminarzy angielskich i szkockich zawodów w piłce nożnej.

- 9 Fixtures wystąpiła do Monomeles Protodikeio Athinon z powództwem przeciwko OPAP, podnosząc, że praktyki stosowane przez OPAP są zakazane przez prawo *sui generis*, które przysługuje jej na mocy art. 7 dyrektywy.
- 10 Wobec trudności w dokonaniu wykładni dyrektywy Monomeles Protodikeio Athinon postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

- „1) Jak należy rozumieć pojęcie bazy danych i jaki jest zakres zastosowania dyrektywy [...], a w szczególności jej art. 7 dotyczącego prawa *sui generis*?
- 2) Czy i na jakich warunkach, biorąc pod uwagę zakres zastosowania dyrektywy, terminarze zawodów w piłce nożnej podlegają ochronie jako bazy danych, w odniesieniu do których producentowi przysługuje prawo *sui generis*?
- 3) W jakiej dokładnie formie dochodzi do naruszenia prawa do bazy danych i czy prawo to jest chronione w przypadku zmiany zawartości bazy danych?”.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie dopuszczalności

- 11 Rząd fiński kwestionuje dopuszczalność wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym. Podnosi, że postanowienie odsyłające dotknięte jest nieścisłościami,

jeśli chodzi o ramy prawne i faktyczne postępowania przed sądem krajowym, co stanowi przeszkodę w udzieleniu przez Trybunał użytecznych odpowiedzi na postawione pytania oraz przedstawieniu przez Państwa Członkowskie adekwatnych uwag odnośnie do tych pytań.

- 12 Należy przypomnieć, że — zgodnie z utrwalonym orzecznictwem — konieczność uzyskania wykładni prawa wspólnotowego, która byłaby użyteczna dla sądziego krajowego, nakłada na tego sędziego obowiązek określenia ram faktycznych i prawnych, w których zawierają się zadawane przez niego pytania, a w każdym razie wyjaśnienia założeń co do okoliczności faktycznych, na których opierają się te pytania (wyrok z dnia 21 września 1999 r. w sprawie C-67/96 Albany, Rec. str. I-5751, pkt 39).
- 13 Informacje przekazane w postanowieniach odsyłających nie tylko mają pozwolić na udzielenie przez Trybunał użytecznych odpowiedzi, ale także umożliwić Państwom Członkowskim oraz innym zainteresowanym podmiotom przedstawienie uwag zgodnie z art. 20 Statutu WE Trybunału Sprawiedliwości. Ochrona tej możliwości należy do Trybunału, z zastrzeżeniem, że na mocy cytowanego przepisu jedynie postanowienia odsyłające są przekazywane zainteresowanym podmiotom (ww. wyrok w sprawie Albany, pkt 40).
- 14 W niniejszym przypadku z uwag przedstawionych zgodnie z art. 20 Statutu WE Trybunału Sprawiedliwości przez strony postępowania przed sądem krajowym i rządy Państw Członkowskich wynika, że wskazówki zawarte w postanowieniu odsyłającym pozwoliły im na zrozumienie, że źródłem sporu przed sądem krajowym jest wykorzystanie przez OPAP informacji pochodzących z terminarzy zawodów sporządzonych przez zawodowe ligi piłki nożnej do celów organizacji zakładów sportowych i że, w tym kontekście, sąd krajowy zastanawia się nad pojęciem bazy danych w rozumieniu art. 1 ust. 2 dyrektywy oraz nad zakresem zastosowania i zasięgiem prawa sui generis ustanowionego przez jej art. 7.

- 15 Ponadto postanowienie odsyłające zawiera informacje odnośnie do związku istniejącego między zainteresowanymi ligami piłkarskimi, Football Fixtures Ltd oraz Fixtures, które pozwalają zrozumieć z jakiego tytułu Fixtures domaga się, w ramach sporu przed sądem krajowym, ochrony związanej z prawem sui generis.
- 16 Informacje przekazane przez sąd krajowy dostarczają ponadto Trybunałowi na tyle wystarczającą wiedzę na temat ram sporu przed sądem krajowym, że może on dokonać wykładni przepisów wspólnotowych, o których mowa, w odniesieniu do stanu faktycznego będącego przedmiotem sporu.
- 17 Z powyższego wynika, że wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym jest dopuszczalny.

Co do istoty sprawy

W przedmiocie pojęcia bazy danych w rozumieniu art. 1 ust. 2 dyrektywy

- 18 Sąd krajowy zmierza na wstępie do ustalenia za pomocą dwóch pierwszych pytań, co obejmuje pojęcie „baza danych” w rozumieniu art. 1 ust. 2 dyrektywy i czy terminarze zawodów w piłce nożnej wchodzą w zakres tego pojęcia.
- 19 Baza danych w rozumieniu dyrektywy zdefiniowana jest w art. 1 ust. 2 tej dyrektywy jako „zbiór niezależnych utworów, danych lub innych materiałów [elementów] uporządkowanych w sposób systematyczny lub metodyczny, indywidualnie dostępnymi środkami elektronicznymi lub innymi sposobami”.

- 20 Jak podnoszą Fixtures i Komisja, poszczególne informacje wskazują wolę ustawodawcy wspólnotowego, aby nadać pojęciu bazy danych w rozumieniu dyrektywy szeroki zasięg, wolny od rozważań o charakterze formalnym, technicznym lub materialnym.
- 21 Tak więc art. 1 ust. 1 dyrektywy stanowi, że dyrektywa ta dotyczy ochrony baz danych „w każdej formie”.
- 22 Podczas gdy projekt dyrektywy Rady dotyczącej ochrony prawnej baz danych (Dz.U. 1992, C 156, str. 4) przedstawiony przez Komisję w dniu 15 kwietnia 1992 r. odnosił się wyłącznie do elektronicznych baz danych w rozumieniu definicji bazy danych zawartej w art. 1 akapit pierwszy pkt 1) tego projektu dyrektywy, w toku procesu ustawodawczego ustalono, że „ochrona na mocy niniejszej dyrektywy powinna objąć również nieelektroniczne bazy danych”, co wynika z motywu czternastego dyrektywy.
- 23 Zgodnie z motywem siedemnastym tej dyrektywy pojęcie bazy danych należy rozumieć jako mające zastosowanie do „zbiorów utworów literackich, artystycznych, muzycznych oraz zbiorów innych materiałów [elementów], takich jak teksty, dźwięk, obrazy, liczby, fakty oraz dane”. Okoliczność, że sporne dane lub elementy związane są z dyscypliną sportową, nie stanowi przeszkody, by zakwalifikować zbiór jako bazę danych w rozumieniu tej dyrektywy.
- 24 Mimo że w swojej opinii z dnia 23 czerwca 1993 r. w sprawie projektu dyrektywy Rady dotyczącej ochrony prawnej baz danych (Dz.U. C 194, str. 144) Parlament Europejski zaproponował, aby możliwość zakwalifikowania zbioru jako bazy danych uzależnić od tego, czy zbiór obejmuje „znaczącą ilość” [tłumaczenie nieoficjalne] danych, utworów lub innych elementów, przesłanka ta nie została już zawarta w definicji z art. 1 ust. 2 dyrektywy.

- 25 Dla ocenienia, czy mamy do czynienia z bazą danych w rozumieniu dyrektywy, nie jest istotne, czy zbiór składa się z elementów nie pochodzących ze źródła lub źródeł podmiotu, który sporządził ten zbiór, elementów stworzonych przez ten podmiot, czy z elementów należących do jednej i drugiej z tych kategorii.
- 26 W przeciwieństwie do tego, co utrzymują rządy grecki i portugalski, żaden z przepisów dyrektywy nie pozwala przyjąć wniosku, że zakwalifikowanie zbioru jako bazy danych zależy od istnienia własnej twórczości intelektualnej jej autora. Tak jak podnosi Komisja, kryterium oryginalności ma istotne znaczenie jedynie dla oceny, czy baza danych może zostać objęta przez prawo autorskie ochroną ustanowioną w rozdziale II dyrektywy, tak jak wynika to z art. 3 ust. 1 oraz z motywów piętnastego i szesnastego tej dyrektywy.
- 27 W tym kontekście — szerokiej wykładni — różne fragmenty dyrektywy wskazują na to, że pojęcie bazy danych w rozumieniu tej dyrektywy czerpie swoją specyfikę z kryterium funkcjonalnego.
- 28 Motywy dyrektywy wskazują w istocie, że — mając na uwadze „wykładniczy wzrost ilości informacji zbieranych i przetwarzanych rocznie we wszystkich sektorach handlu i przemysłu [we Wspólnocie i na całym świecie]”, zgodnie z brzmieniem motywu dziesiątego — ochrona prawna ustanowiona przez tę dyrektywę ma na celu popieranie rozwoju systemów „przechowywania” i „przetwarzania informacji”, jak wynika to z motywów dziesiątego i dwunastego dyrektywy.
- 29 Dlatego też możliwość zakwalifikowania zbioru jako bazy danych jest uzależniona przede wszystkim od istnienia zbioru „niezależnych materiałów [elementów]”, tj. elementów dających się oddzielić jeden od drugiego bez naruszenia wartości ich zawartości informacyjnej, literackiej, artystycznej, muzycznej lub innej. Z tego

względu zarejestrowanie utworu audiowizualnego, filmowego, literackiego lub muzycznego nie jest objęte, zgodnie z motywem siedemnastym dyrektywy, jej zakresem.

- 30 Zakwalifikowanie zbioru jako bazy danych wymaga w dalszej kolejności, aby niezależne elementy składające się na ten zbiór były uporządkowane systematycznie lub metodycznie i dostępne indywidualnie w jakikolwiek sposób. Nie ma wymogu, zgodnie z motywem dwudziestym pierwszym dyrektywy, aby to systematyczne i metodyczne uporządkowanie było zauważalne fizycznie, warunek ten implikuje jednak, aby zbiór ten znajdował się na trwałym nośniku danych, bez względu na jego rodzaj, i obejmował rozwiązanie techniczne, takie jak system elektroniczny, elektromagnetyczny lub elektrooptyczny, zgodnie z motywem trzynastym tej dyrektywy, lub inną metodę, taką jak indeks, spis treści, plan lub inny szczególnie sposób klasyfikacji, który pozwala na znalezienie każdego niezależnego elementu składającego się na ten zbiór.
- 31 Ten drugi warunek pozwala na odróżnienie bazy danych w rozumieniu dyrektywy, której cechą charakterystyczną jest system umożliwiający znalezienie w nim każdego elementu składowego, od zbioru elementów, który dostarcza informacji, lecz jest pozbawiony systemu pozwalającego na przetwarzanie pojedynczych elementów, które wchodziły w jego skład.
- 32 Z powyższej analizy wynika, że pojęcie bazy danych w rozumieniu art. 1 ust. 2 dyrektywy odnosi się do każdego zbioru zawierającego utwory, dane i inne elementy dające się oddzielić jeden od drugiego bez naruszenia wartości ich zawartości i obejmującego metodę lub system, bez względu na ich rodzaj, pozwalające na znalezienie każdego elementu składającego się na ten zbiór.
- 33 Jeśli chodzi o postępowanie przed sądem krajowym, data, godzina i informacje na temat dwóch drużyn, a mianowicie drużyny gospodarzy i gości, w odniesieniu do spotkania piłkarskiego objęte są pojęciem niezależnych elementów w rozumieniu art. 1 ust. 2 dyrektywy o tyle, o ile przedstawiają one niezależną wartość informacyjną.

- 34 Wprawdzie istota zawodów w piłce nożnej polega na całościowym uwzględnianiu poszczególnych spotkań w ramach tych zawodów, jednak dane dotyczące daty, godziny i informacji o drużynach odnoszące się do konkretnego spotkania przedstawiają również niezależną wartość jako że dostarczają zainteresowanym podmiotom trzecim istotnych informacji dotyczących danego spotkania.
- 35 Kompilacja dat, godzin i nazw drużyn w odniesieniu do spotkań odbywających się w poszczególnych dniach w ramach zawodów w piłce nożnej stanowi w tych warunkach zbiór niezależnych elementów. Uporządkowanie — w formie terminarza — dat, godzin i nazw drużyn w odniesieniu do poszczególnych spotkań piłkarskich spełnia warunki systematycznego lub metodycznego uporządkowania i indywidualnego dostępu do elementów składających się na ten zbiór. Okoliczność, na którą powołują się rządy grecki i austriacki, że dobór w pary drużyn następuje na początku w drodze losowania, nie ma wpływu na zakwestionowanie wcześniejszej analizy.
- 36 Z powyższego wynika, że terminarz zawodów w piłce nożnej, taki jak ten, o który toczy się spór w postępowaniu przed sądem krajowym, stanowi bazę danych w rozumieniu art. 1 ust. 2 dyrektywy.

W przedmiocie zakresu zastosowania prawa *sui generis*

- 37 Sąd krajowy zmierza następnie do ustalenia, za pomocą dwóch pierwszych pytań, zakresu zastosowania ochrony przyznanej przez prawo *sui generis* w kontekście okoliczności postępowania przed sądem krajowym.

- 38 Artykuł 7 ust. 1 dyrektywy zawęża ochronę przyznaną przez prawo *sui generis* do baz danych, które spełniają konkretne kryterium, a mianowicie takie, zgodnie z którym uzyskanie, weryfikacja lub prezentacja ich zawartości wymagają inwestycji istotnej z punktu widzenia ilościowego lub jakościowego.
- 39 Zgodnie z motywami dziewiątym, dziesiątym i dwunastym dyrektywy, jej celem jest, jak twierdzą OPAP i rząd grecki, wspieranie i ochrona inwestycji w systemy „przechowywania” i „przetwarzania” danych, które przyczyniają się do rozwoju rynku informatycznego w kontekście wykładniczego wzrostu ilości informacji zbieranych i przetwarzanych rocznie we wszystkich sektorach. Wynika z tego, że pojęcie inwestycji związanej z uzyskaniem, weryfikacją lub prezentacją zawartości bazy danych należy rozumieć ogólnie jako oznaczające inwestycję poświęconą sporządzeniu tej bazy danych jako takiej.
- 40 W tym kontekście pojęcie inwestycji związanej z uzyskaniem zawartości bazy danych należy rozumieć, jak podkreślają OPAP i rządy belgijski, austriacki i portugalski, jako określające nakłady na poszukiwanie już istniejących, niezależnych elementów i ich gromadzenie w tej bazie danych, z wyłączeniem środków użytych w celu samego stworzenia niezależnych elementów. Celem ustanowionej w dyrektywie ochrony, zapewnionej przez prawo *sui generis*, jest w istocie zachęcanie do tworzenia systemów przechowywania i przetwarzania już istniejących informacji, a nie tworzenie elementów, które mogłyby być później zgromadzone w bazie danych.
- 41 Wykładnia ta znajduje potwierdzenie w motywie trzydziestym dziewiątym dyrektywy, zgodnie z którym celem prawa *sui generis* jest zapewnienie ochrony przed przywłaszczeniem rezultatów finansowych i zawodowych inwestycji w bazę danych dokonanych przez podmiot, który podjął się jej w celu „uzyskania i zgromadzenia zawartości” bazy danych. Jak wskazał rzecznik generalny w pkt 67–72 swojej opinii, mimo nieznacznych różnic terminologicznych, wszystkie wersje językowe motywu trzydziestego dziewiątego przemawiają za wykładnią, która wyklucza z pojęcia uzyskania stworzenie elementów składających się na bazę danych.

- 42 Motyw dziewiętnasty dyrektywy, zgodnie z którym zestawienie kilku nagrań muzycznych wykonanych na płycie kompaktowej nie przedstawia nakładów inwestycyjnych na tyle istotnych, aby móc skorzystać z prawa sui generis, dostarcza dodatkowego argumentu na poparcie tej wykładni. Wynika z tego mianowicie, że środki podjęte w celu samego stworzenia utworów lub elementów znajdujących się w bazie danych, w tym wypadku na płycie kompaktowej, nie są równoznaczne z inwestycjami dokonanymi w związku z uzyskaniem zawartości tej bazy i w konsekwencji nie mogą być uwzględnione przy ocenie istotnego charakteru inwestycji związanej ze sporządzeniem tej bazy.
- 43 Pojęcie inwestycji związanej z weryfikacją zawartości bazy danych należy rozumieć jako nakład środków na kontrolę ścisłości poszukiwanego materiału podczas tworzenia tej bazy danych i w okresie jej funkcjonowania w celu zapewnienia wiarygodności informacji zawartych w tej bazie danych. Pojęcie inwestycji związanej z prezentacją zawartości bazy danych dotyczy rozwiązań, które mają nadać tej bazie jej funkcję polegającą na przetwarzaniu informacji, a mianowicie rozwiązań, które mają za zadanie systematyczne i metodyczne uporządkowanie elementów zawartych w tej bazie danych oraz organizację indywidualnego do nich dostępu.
- 44 Inwestycja związana ze sporządzeniem bazy danych może polegać na zaangażowaniu zasobów ludzkich, środków technicznych i finansowych, ale inwestycja ta powinna być istotna z punktu widzenia ilościowego lub jakościowego. Ocena pod względem ilościowym odnosi się do środków dających się wyrazić liczbowo, a ocena jakościowa odnosi się do nakładów, których wysokości nie da się ustalić, takich jak wkład pracy intelektualnej lub wydatkowanie energii, jak wynika z motywów siódmego, trzydziestego dziewiątego i czterdziestego dyrektywy.
- 45 W tym kontekście okoliczność, że sporządzenie bazy danych jest związane z wykonywaniem głównej działalności, w ramach której sporządzający bazę jest jednocześnie twórcą elementów składających się na tę bazę, nie wyłącza jako taka możliwości, aby podmiot ten domagał się ochrony zapewnionej przez prawo sui

generis, pod warunkiem że wykaze, iż uzyskanie tych elementów, ich weryfikacja lub prezentacja, w znaczeniu opisanym w pkt 40–43 niniejszego wyroku, wiązały się z inwestycją istotną pod względem ilościowym lub jakościowym, niezależną względem rozwiązań zastosowanych do stworzenia tych elementów.

- 46 W tym względzie, choć poszukiwanie danych i weryfikacja ich ścisłości w chwili sporządzenia tej bazy danych nie wymagają w zasadzie od podmiotu, który ją sporządza, użycia szczególnych środków, z tego powodu, że chodzi o dane, które on sam stworzył i które są w jego dyspozycji, to zgromadzenie tych danych, ich systematyczne i metodyczne uporządkowanie w bazie, organizacja indywidualnego dostępu do nich i weryfikacja ich ścisłości w całym okresie funkcjonowania bazy mogą wymagać inwestycji istotnej pod względem ilościowym lub jakościowym w rozumieniu art. 7 ust. 1 dyrektywy.
- 47 Jeśli chodzi o postępowanie przed sądem krajowym, nakłady przeznaczone w ramach organizacji zawodów w piłce nożnej na wyznaczenie dat, godzin i drużyn gospodarzy oraz gości w odniesieniu do spotkań odbywających się w poszczególnych dniach zawodów odpowiadają, jak zresztą utrzymują OPAP oraz rządy belgijski, austriacki i portugalski, inwestycji związanej ze stworzeniem terminarza tych spotkań. Taka inwestycja, która odnosi się do samej organizacji zawodów, związana jest z tworzeniem danych zawartych w spornej bazie, a mianowicie tych, które odpowiadają każdemu spotkaniu poszczególnych zawodów. Inwestycja ta nie może zatem zostać uwzględniona w świetle art. 7 ust. 1 dyrektywy.
- 48 W tych warunkach należy sprawdzić, z pominięciem inwestycji, o której mowa w poprzednim punkcie, czy uzyskanie, weryfikacja lub prezentacja zawartości terminarza spotkań piłkarskich wymagają inwestycji istotnej z punktu widzenia ilościowego lub jakościowego.

49 Poszukiwanie i gromadzenie danych składających się na terminarz spotkań piłkarskich nie wymagają szczególnego wysiłku ze strony lig zawodowych. Są one w istocie nierozłącznie związane z tworzeniem tych danych, w którym uczestniczą bezpośrednio owe ligi jako organizatorzy zawodów w piłce nożnej. Uzyskanie zawartości terminarza spotkań w piłce nożnej nie wymaga więc żadnej niezależnej inwestycji względem tej, która jest wymagana przy tworzeniu danych zawartych w terminarzu.

50 Zawodowe ligi piłkarskie nie muszą wkładać żadnego szczególnego wysiłku w kontrolę ścisłości danych dotyczących spotkań w ramach zawodów podczas przygotowywania terminarza, ponieważ ligi te są bezpośrednio zaangażowane w tworzenie tych danych. Co do weryfikacji pod względem ścisłości zawartości terminarzy meczów w trakcie sezonu, to polega ona, jak wynika także z uwag Fixtures, na dostosowaniu niektórych danych tych terminarzy w zależności od ewentualnego przełożenia spotkania lub przełożenia dnia zawodów w drodze decyzji lig lub porozumienia z ligami. Taka weryfikacja nie może być postrzegana jako wymagająca istotnej inwestycji.

51 Prezentacja terminarza spotkań piłkarskich jest także ściśle związana z samym tworzeniem danych składających się na ten terminarz. W konsekwencji nie może być uważana za wymagającą niezależnej inwestycji w stosunku do inwestycji związanej z tworzeniem danych składowych.

52 Z powyższego wynika, że ani uzyskanie, ani weryfikacja, ani też prezentacja zawartości terminarza spotkań piłkarskich nie wymagają istotnej inwestycji, która mogłaby usprawiedliwiać skorzystanie z ochrony zapewnionej przez prawo sui generis ustanowione w art. 7 dyrektywy.

53 Mając na uwadze powyższe, na dwa pierwsze pytania należy odpowiedzieć w następujący sposób:

- Pojęcie bazy danych w rozumieniu art. 1 ust. 2 dyrektywy odnosi się do każdego zbioru zawierającego utwory, dane i inne elementy dające się oddzielić jeden od drugiego bez naruszenia wartości ich zawartości i obejmującego metodę lub system, bez względu na ich rodzaj, pozwalające na znalezienie każdego z elementów składających się na ten zbiór.
- Terminarz zawodów w piłce nożnej, taki jak ten, o który toczy się spór w postępowaniu przed sądem krajowym, stanowi bazę danych w rozumieniu art. 1 ust. 2 dyrektywy.
- Pojęcie inwestycji związanej z uzyskaniem zawartości bazy danych w rozumieniu art. 7 ust. 1 dyrektywy należy rozumieć jako określające nakłady na poszukiwanie już istniejących elementów i ich gromadzenie w tej bazie danych. Pojęcie to nie obejmuje nakładów na stworzenie elementów składających się na zawartość bazy danych. W kontekście sporządzania terminarza spotkań w celu organizacji zawodów w piłce nożnej, pojęcie to nie obejmuje zatem nakładów na wyznaczenie dat, godzin i ustalenie doboru w pary drużyn odnoszących się do poszczególnych spotkań w ramach tych zawodów.

54 Z uwagi na powyższe udzielenie odpowiedzi na pytanie trzecie staje się bezprzedmiotowe.

W przedmiocie kosztów

55 Dla stron postępowania przed sądem krajowym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed tym sądem;

do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty poniesione przez strony postępowania przed sądem krajowym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (wielka izba) orzeka, co następuje:

Pojęcie bazy danych w rozumieniu art. 1 ust. 2 dyrektywy 96/9/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 marca 1996 r. w sprawie ochrony prawnej baz danych odnosi się do każdego zbioru zawierającego utwory, dane i inne elementy dające się oddzielić jeden od drugiego bez naruszenia wartości ich zawartości i obejmującego metodę lub system, bez względu na ich rodzaj, pozwalające na znalezienie każdego z elementów składających się na ten zbiór.

Terminarz zawodów w piłce nożnej, taki jak ten, o który toczy się spór w postępowaniu przed sądem krajowym, stanowi bazę danych w rozumieniu art. 1 ust. 2 dyrektywy 96/9.

Pojęcie inwestycji związanej z uzyskaniem zawartości bazy danych w rozumieniu art. 7 ust. 1 dyrektywy 96/9 należy rozumieć jako określające nakłady na poszukiwanie już istniejących elementów i ich gromadzenie w tej bazie danych. Pojęcie to nie obejmuje nakładów na stworzenie elementów składających się na zawartość bazy danych. W kontekście sporządzania terminarza spotkań w celu organizacji zawodów w piłce nożnej, pojęcie to nie obejmuje zatem nakładów na wyznaczenie dat, godzin i ustalenie doboru w pary drużyn odnoszących się do poszczególnych spotkań w ramach tych zawodów.

Podpisy